

De Vergelding

De Vergelding

Johan van Caeneghem

Auteur: Johan van Caeneghem
Coverontwerp: Shutterstock
ISBN: 9789464652550
© Johan van Caeneghem
Brave New Books 2022

Noordland is een fictief land in Europa.

De hoofdstad is Vrijborg.

Men betaalt er met Noordlandse kronen.

Toeristen bezoeken het graag wegens zijn gevarieerd landschap.

Je vindt er zowel fjorden en stranden als bergen en bossen.

De Nevet is een belangrijke rivier.

1/ augustus 2009

Een verandering in zijn stem waarschuwde haar.

Een verandering in zijn houding ook.

Hij stond plots wat gebogen, als om onderdanig te zijn en zo klonk hij ook.

Maar gek genoeg klonk hij tegelijk dreigend.

'Ik moet je wat zeggen.'

Hij stond aan de kijkopening van de hut en zij zat geknield bij de deur, omdat ze een veter van haar schoen wilde vastmaken.

Hij kwam dichterbij, een donker silhouet in het tegenlicht.

'Wat dan?'

'Je bent echt mooi.'

'Wat?'

'Je begrijpt me goed genoeg. En je weet het ook goed genoeg.'

'Waar heb je het over ...?'

Toen verscheen zijn gezicht uit de duisternis en strekte hij een arm naar haar uit.

Ze herkende zijn gezicht niet meer. Het was een smekend masker geworden, waarin alleen de ogen levend leken.

Hij streelde haar haren.

Ze trok zich terug.

'Hou op!'

Ze wilde zich omdraaien, de deur opendoen en de trap afrennen.

Maar hij plantte zijn hand op de deur en drukte zich tegen haar aan.

Ze voelde plots dat hij sterk was. Daarin had ze zich dus vergist. Ze had hem tot dan toe vriendelijk en zwak ingeschat.

'Je biedt het best geen weerstand, Magda.'

De onderdanigheid was weg. Er bleef alleen dreiging.

Hij greep haar. Dwong haar op haar rug te gaan liggen. Trok zijn jas uit. Maakte de riem van zijn broek los. Aan die riem hing een schede

met een mes. Hij pakte het mes en wees ermee naar haar.

'Doe dat ook maar.'

Hij knikte naar haar jeans met knopen als sluiting.

'Bengt ...'

Als ze zijn naam zei, kwam hij misschien tot inkeer, verdween misschien het masker, alsof hij zou ontwaken uit een nachtmerrie.

Maar dat gebeurde niet.

'Losmaken of je komt hier niet levend weg!'

Hij dreigde met het mes.

Ze maakte de knopen los en wachtte.

Hij keek op haar neer en sprak vanuit zijn maskergezicht:

'Je moest jezelf zo zien liggen. Je zou me begrijpen. Je zou me vergeven.'

Het was zinloos hem met woorden op andere gedachten te brengen. Ze moest dit ondergaan.

Of handelen.

'Trek maar uit.'

Ze deed niets.

'Trek godverdomme uit!'

Hij maakte weer een beweging met het mes, maar aarzelde, alsof hij wilde genieten van haar angst.

Maar ze voelde geen angst.

Ze greep met haar rechterhand zijn hand met het mes en trok hem met haar linkerhand naar zich toe.

Hij was te verrast om zijn val te stoppen.

Het mes drong onder zijn borstbeen tot in zijn hart.

Hij slaakte een kreet van verbijstering en pijn.

Zijn lichaam kreeg een spasme alsof het een ogenblik onder stroom stond.

Dan werd het zwaar en slap.

Ze worstelde zich onder hem vandaan. Hij leefde al niet meer. Ze was bedekt met zijn bloed, dat zich ook snel verspreidde op de houten vloer van de uitkijkhut.

Ze knoopte haar broek dicht.

Luisterde.

Hoorde de roep van een uil.

Zoveel had ze al van hem geleerd dat ze die kon herkennen.

Ze opende de deur van de hut en keek de vroege ochtend in.

Er was geen mens in de buurt.

2/ oktober 2022, dinsdag 11 tot donderdag 13

'Iemand heeft hem stenen willen doen eten,' zei Eelco Simmel. 'Of had andere bedoelingen. Dat zullen we bij de autopsie misschien zien.'

Hij richtte zich op en kwam zo minstens een hoofd boven Martin Van Regenbogen uit. Eelco had ook brede schouders en even stond Martin zelfs helemaal in zijn schaduw.

Martin keek op het lijk van de man neer, die op zijn buik lag, met zijn gezicht naar het water van het stuwmeer.

Het was elf oktober, bijna half negen 's ochtends. De man was ongeveer veertig jaar oud, had kort, donkerblond haar en zijn wangen stonden inderdaad bol van de kiezelstenen die iemand in zijn mond gestopt had.

'Maar eerst is hij geschopt en geslagen,' zei Eelco. 'Minstens één keer op zijn hoofd. Waarschijnlijk is hij daaraan overleden.'

'Met vuist en voet vermoord?' vroeg Martin.

'Op het eerste gezicht wel,' zei Eelco. 'Tenzij we later toch nog sporen van één of ander wapen vinden. Hij is nog een eind gekropen.'

Eelco wees naar een ongeveer vijf meter lang spoor in het kiezelstrand, dat eindigde bij het lijk.

'En wanneer?' vroeg Martin.

'Minstens twaalf uur geleden,' zei Eelco.

'Hij is ook beroofd,' zei Martin.

'Daar lijkt het op,' zei Eelco. 'Of hij is op pad gegaan zonder portefeuille en telefoon.'

Ilja Beck en Lin Simona kwamen aangelopen en even later kwam Seppe Sandberg vanuit de andere kant van het strand.

'Geen verlaten voertuig gevonden,' zei Ilja.

'Aan mijn kant ook niet,' zei Seppe.

'Het kan dat hij hierheen gelopen is,' zei Martin. 'Maar dan toch niet vanuit Klingen of Vrijborg?'

'Dan eerder vanuit Pelland,' zei Lin. 'Misschien woont hij daar ook.'
'Of iemand heeft hem hierheen gebracht om hem af te maken,' zei Seppe.

'Misschien was het niet de bedoeling om hem af te maken,' zei Ilja.
Ze keken allemaal naar patholoog-anatoom Eelco Simmel, die over het stuwmeer naar iets in de lucht tuurde.

'Eelco?' vroeg Martin.

'Wat? Excuseer. Ik dacht dat ik een visarend zag.'

'Sinds wanneer ben jij geïnteresseerd in vogels?'

'Sinds kort. Een man moet een hobby hebben. Hierheen gebracht? Zou kunnen. Dat moet het sporenonderzoek uitwijzen.'

Een hobby? dacht Martin. Daar had hij geen tijd voor.

Het busje van de Forensische Dienst kwam er net aan. Drie mannen en drie vrouwen stapten uit. Ze droegen hun witte pakken al. Eén van hen stelde zich voor als Stig Belsen. Martin kende hem niet. Blijkbaar was hij nieuw.

Eelco vertelde Stig zijn eerste bevindingen. Stig keek op naar Eelco, zoals bijna iedereen.

Eelco en vogels. Martin kon het zich niet inbeelden. Maar wat wist hij eigenlijk over de patholoog? Dat hij een vriendin had die Annika heette, maar met wie hij niet samenwoonde en dat hij ooit basketbal had gespeeld in het jeugdteam van Viking Vrijborg.

Dat hij daarnet even afgeleid was van de plaats delict, was hoogst uitzonderlijk.

Eelco richtte zich weer tot Martin:

'Wie heeft het lichaam gevonden?'

Martin keek naar Seppe.

'Een man met een drone heeft hem gevonden,' zei de jonge inspecteur.

'Een zekere Peter Stalminen. Hij stond ongeveer een kilometer hier vandaan en liet zijn tuig over het meer en het strand vliegen. Op die drone zat een camera. We hebben dat ding in beslag genomen. En zijn

smartphone, want blijkbaar bewaart hij al zijn luchtopnamen daarop.'

'Hoogst interessant,' zei Eelco. 'Nietwaar Martin?'

'Meneer Stalminen zag het lichaam ongeveer een uur geleden,' zei Martin. 'Het is dus onwaarschijnlijk dat onze moordenaar op die beelden staat. Maar je weet nooit. Seppe, hebben jullie nog andere getuigen kunnen vinden?'

'Voorlopig niet. Maar we zoeken verder.'

Er werd een tent over het lijk gezet. Een vrouw maakte foto's van het lichaam. Buiten de tent vonden de forensische speurders voetsporen. 'Op het eerste gezicht van het slachtoffer en van drie andere personen,' zei Stig.

'Die mannen of vrouwen droegen blijkbaar laarzen.'

Ilja belde met Hafida Mimoun in de Kubus en vroeg of er iemand met de beschrijving van het slachtoffer als vermist was opgegeven. Haar antwoord was negatief.

'Hij was er toch niet op gekleed om hier een natuurwandeling te maken,' merkte Lin op.

Ze wees naar de canvas schoenen van het slachtoffer die niet geschikt leken voor de paden rond het stuwmeer.

'Daarom denk ik dat hij onverwachts en tegen zijn zin hierheen is gebracht,' zei Seppe.

Mijn jongste inspecteur staat weer scherp, dacht Martin.

Maar het arrogante was er wat af.

Toen Seppe Sandberg drie jaar geleden door commissaris Linda Versteeg, recht van de politieschool in Martins team was gedropt, was dat Seppe behoorlijk snel naar het hoofd gestegen. In zijn eerste moordzaak was hem dat bijna fataal geworden. Alleen een verdachte willen arresteren was geen goed idee, zeker niet voor een onervaren rechercheur.

Ook niet voor een oude rot zoals ik, dacht Martin, zich de zaak Henning Prost herinnerend, waarin ook hij, noodgedwongen, alleen had

gehandeld.

'Misschien heb je gelijk,' zei Martin. 'Maar eerst moeten we te weten komen wie hij is.'

Dat werd twee dagen later duidelijk, toen Anita Bohr, directrice van de Vrijborgse Toekomstschool, de vermissing van één van haar leraren kwam melden. De agent aan het onthaal belde meteen naar Martin die op dat ogenblik in zijn kantoor Eelco's voorlopige conclusies van de autopsie aan het inkijken was. Martin haastte zich via de trap naar de onthaalruimte op het gelijkvloers en nam onderweg Lin Simona mee, die in de vergaderzaal aan het werk was.

De onthaalagent had Anita Bohr al een stoel en koffie aangeboden. Ze zat aan een eenvoudige, rechthoekige tafel. Heel de onthaalruimte was eenvoudig, met naast de tafel en de stoelen, een tweede tafel met de koffiezet en water en verder een plant onder het enige raam, dat aan de noordkant lag en weinig zon binnenliet. Het maakte op Martin altijd een deprimerende indruk en hij vond dat de ruimte wat meer aangekleed moest worden, niet te vrolijk evenwel, omdat er vaak niet al te vrolijke boodschappen overgebracht werden.

Zoals nu.

Anita Bohr gaf een beschrijving van de vermiste:

'Niels Henderson. Leraar Noordlands-Engels op onze school. Hij is ongeveer zo groot als u, maar slanker en jonger. Hij is veertig. Kort, blond haar ... Hij kwam gisteren en vandaag niet opdagen. Ik ben zelf naar zijn huis gereden, want via de telefoon konden we hem niet bereiken. Zijn auto stond voor de deur en hij deed niet open. Ook zijn burens wisten niet waar hij was.'

'Heeft u toevallig een foto van meneer Henderson?' vroeg Martin.

'Een foto? O ja ... Aan het begin van het schooljaar maken we altijd foto's van het lerarenkorps. Misschien staat er nog één op mijn telefoon.'

Mevrouw Bohr begon in de bestanden van haar smartphone te swipen, maar vond niet meteen iets.

'Excuseer ...'

'Doet u maar rustig,' zei Martin. Ondertussen wisselde hij een blik van verstandhouding met Lin, die bezorgd de lippen strekte.

'Daar heb ik hem,' zei Anita. Ze vergrootte een deel van een groepsfoto en schoof haar telefoon naar Martin en Lin toe.

Die bogen zich over de close-up en richtten zich dan weer op.

'Ik vrees dat ik slecht nieuws voor u heb,' zei Martin. 'Meneer Henderson is maandagochtend dood aangetroffen op het strand van het stuwmeer bij Pelland, tussen Vrijborg en Klingen.'

'Wat? Nee ... Bent u zeker?'

Anita Bohrs gezicht drukte heel snel na elkaar en in elkaar overgaand ongeloof, verbijstering en paniek uit. Martin had al ontelbare gezichten gezien van mannen, vrouwen en soms kinderen die het slechtste nieuws aanhoorden en altijd geprobeerd, op het ogenblik zelf, maar meestal nadien, informatie eruit af te leiden over de gepleegde misdaad. Waren de toehoorders betrokkenen, daders of medeplechtigen? Was de uitgedrukte emotie gespeeld of echt? In het geval van de schooldirectrice dacht Martin dat ze echt niet wist wat haar overkwam.

'We zijn heel zeker, mevrouw,' zei Lin.

In Lins stem was medeleven te horen, maar ook enige reserve. Ook zij had al veel uitstekende comédiennes in haar carrière gezien.

'Nee ...dat is niet mogelijk ... Hoe?'

'Meneer Henderson is een gewelddadige dood gestorven,' zei Martin.

'Gewelddadig? Hoe bedoelt u?'

'Hij is vermoord.'

'Vermoord? Dat kan toch niet? Wie zou Niels willen vermoorden? Nee ...'

Anita's stem werd plots hees en Martin schonk een glas water voor haar

in. Ze nam enkele slokken en herpakte zich min of meer.

'Woonde meneer Henderson alleen?' vroeg Martin.

'Ja.'

'Had hij een vriend of vriendin? Weet u iets over zijn familie?'

'Voor zover ik weet had Niels geen relatie. Maar ik weet natuurlijk niet alles over het privéleven van mijn docenten. Vijf jaar geleden kwam hij op onze school lesgeven. Van zijn familie weet ik weinig. Ik denk dat zijn ouders nog leven. En hij zou ook nog een zus hebben, die in het buitenland woont.'

'Hoe ging het met Niels op het werk? Kon hij goed opschieten met zijn collega's? Hoe was zijn relatie met de leerlingen? Was hij geliefd of werd hij eerder gevreesd?'

'Geen enkele docent is speciaal geliefd of gevreesd op de Toekomstschool,' sprak Anita Bohr. 'We proberen extreme emoties uit de relaties tussen docenten en leerlingen te houden. Sommige docenten zijn natuurlijk populairder dan andere.'

'En was Niels populair?' vroeg Martin.

'Bij sommigen wel. Bij anderen wat minder. In sommige klassen hingen de leerlingen aan zijn lippen, omdat hij goed kon vertellen. In andere klassen begrepen ze zijn ... zachtheid minder.'

'Zachtheid?'

'Niels was niet zo goed in tuchthandhaving. Hij liet soms over zich heen lopen, maar leek dat zelf niet erg te vinden. Collega's stoorden zich daar wel eens aan. En sommige leerlingen maakten daar natuurlijk misbruik van. Kent u onze school, hoofdinspecteur?'

'Ik heb er mijn middelbare studies gedaan,' zei Martin. 'En mijn moeder was er lerares lichamelijke opvoeding.'

'O? Hoe heet uw moeder?'

'Emma Larsson.'

'Ik geloof dat ik die naam ooit eens op een lijst van oud-docenten gezien heb. Maar uw moeder komt niet naar de jaarlijkse reünies,

veronderstel ik ...'

'Dat weet ik helaas niet, mevrouw. Wanneer zag u Niels voor het laatst?'

'Vorige week vrijdag, waarschijnlijk ...'

Anita Bohr staaarde even langs Martin heen, alsof ze Niels Henderson met haar geestesoog probeerde te zien. Ook dat was geen komedie, dacht Martin.

'Ik zag hem vanuit mijn bureau het schoolplein oversteken met één van zijn klassen. Het was mooi weer en Niels geeft graag les in open lucht. *Gaf ... O Jezus!*

De directrice schudde haar hoofd in ongeloof.

'En daarna?' vroeg Lin.

'Daarna niet meer. Ik heb het altijd nogal druk op vrijdag. Hij heeft zijn lessen gegeven en is dan naar huis gegaan, veronderstel ik. Of waar dan ook naartoe.'

'Goed,' zei Martin. 'Dan hebben wij voorlopig geen vragen meer, mevrouw.'

Ze stonden op.

'Wat gaat er nu gebeuren?' vroeg Anita. 'Gaat u naar onze school komen en mijn docenten ondervragen?'

Er was weer wat paniek in haar gezicht te zien. Misschien had ze al een visioen van politieauto's, die het schoolplein opreden en agenten, die docenten uit hun klas kwamen halen.

'Dit is een moordonderzoek, mevrouw,' zei Martin. 'We zullen het nodige moeten doen. Collega's van Niels verhoren zal daar wellicht deel van uitmaken. En misschien zullen we ook met sommigen van zijn leerlingen moeten praten. Maar we proberen altijd discreet te werk te gaan.'

'Ja. Goed... Mag ik Niels' collega's al op de hoogte brengen?'

'Ik zou daar nog even mee wachten,' zei Martin. 'We willen eerst meneer Hendersons familie contacteren.'

3/ augustus 2009

De kijkhut was zo'n zes meter hoog.

Een houten ladder leidde naar grasland dat vijftig meter verderop overging in bos. Daarachter stroomde de Nevet naar de Snelle Arm, een bocht in de rivier waar het water sneller dan elders door de bedding raasde. Het gebied was een stuk natuur, ongeveer twintig kilometer van Vrijborg, iets te wild voor de modale wandelaar, maar wel geliefd bij vogelspotters zoals Bengt Paulssen.

Zijn Ford Ranger stond naast het pad dat langs het bos liep. Magda moest terug de kijkhut in. Ze moest Bengts autosleutels pakken, anders zou ze de afstand naar de parking, waar haar Vespa stond, te voet moeten afleggen.

Bengt lag nog altijd op zijn buik leeg te bloeden. Hij was niet miraculeus weer levend geworden. Hij zei niet: 'Het was maar een grap, Magdalena! Ik ben geen monster!'

Zijn tas stond op de vloer bij de kijkopening. Maar de autosleutels zaten er niet in. Ze keek naar het lijk dat een zwembeweging leek te maken in het bloed. Hopelijk moest ze niet in zijn broekzakken zoeken. Bengts jas lag naast hem en toen Magdalena hem oppakte, vielen de sleutels vanuit een borstzak met een klap op de vloer. Ze stuiterden net niet in de groter wordende bloedplas. Magdalena pakte ze snel op en keek nog even naar het ontzielde lichaam dat Bengt Paulssen was geweest.

Waarom had ze zijn aanval niet zien aankomen?

Omdat hij een verdomd goede komediant was geweest. Twee gezichten had gehad. Of meerdere.

Ze had hem vertrouwd. Hoewel. Had ze de laatste tijd niet gemerkt dat hij haar anders bekeek? Niet meer als vriend, maar als man? Misschien had een deel van haar dat normaal geworden. Ze was immers zeventien en geen kind meer.

Vond ze zelf.

Had ook haar moeder haar onlangs nog toegeschreeuwd.

Je bent verdomme geen kind meer!

Je moest eens weten, mama.

Ze ging naar buiten en daalde de ladder af.

Hé meid! Goeie morgen! Heb je al wat gezien? Is die 4x4 van jou?

Mag jij daar al mee rijden?

Ze beeldde zich een andere natuurliehebber in, die ook vroeg was opgestaan om vogels te spotten. Ze zette zich zelfs schrap tegen die ingebeelde man of vrouw. Maar toen ze op de begane grond kwam en zich omdraaide, zag ze alleen de Ford Ranger.

Rijlessen had Magdalena nog niet gehad. Tenzij enkele theoretische op de middelbare school. Maar ze kon autorijden, dankzij haar stiekeme ritjes met de Mercedes van haar moeder en de tijd dat ze met een stadsbende in Oud Vrijborg rondhing. Die jongens hadden haar lessen gegeven in hun oude Volkswagens en Volvo's, sommigen in de hoop daarvoor 'in natura' vergoed te worden. Dat was ze niet gelukt. Alleen met Clive, de leider van de bende had ze een relatie gehad.

Bengt hield zijn karretje netjes. Dat had Magdalena al gemerkt toen ze de eerste keer bij hem instapte, iets meer dan een maand geleden.

'Kom mee naar de vogels kijken,' had hij toen gezegd. 'Dat brengt je tot rust.'

En ze had hem zomaar geloofd, misschien omdat ze op dat moment iedereen zou geloofd hebben die een beetje vriendelijk was.

Terwijl ze de Ranger wat onwennig het pad op manoeuvreerde, werd ze zich bewust van het bloed op haar handen en kleren. Naast haar, op de passagiersfauteuil lag een plastic flesje water. Ze stopte, pakte het flesje, stapte uit en spoelde met het water het bloed van haar handen. Haar trui zou ze moeten weggooien, maar op haar jasje leek geen bloed te zitten en op haar broek ook niet.

Of moest ze voorzichtig zijn en toch alles weggooien? Of verbranden?
Of eerst wassen en dan naar de kringloop doen?

Ze stapte in en vertrok weer.

Het pad liep naar een nationale weg, die naar de Ringweg rond Vrijborg leidde. De Ringweg moest ze ongeveer een kilometer volgen, om dan afslag 9 te nemen naar de parking bij een gesloten tankstation. Daar stond haar Vespa en had ze Bengt voor het eerst ontmoet. Ze kreeg het opeens koud en zette de verwarming aan. Maar het was ook een innerlijke kou die naar haar hart greep. Ze had verdomme iemand gedood.

Je leven is voorgoed veranderd. Je zal nooit meer dezelfde zijn. Dit zal je altijd blijven achtervolgen. Tenzij je naar de politie gaat ...'

Was dat een optie?

Ze dacht erover na, terwijl ze het natuurgebied verliet en de nationale weg opreed. Een auto kruiste haar. En daarna nog één. De chauffeurs gunden haar geen blik. Als ze dat wel zouden doen, zouden ze misschien denken: 'Is dat meisje niet te jong om achter het stuur te zitten?'

Maar dat was het probleem niet.

Het probleem was dat ze niet naar de politie kon gaan. Dat ze dit moest verbergen en niemand dit ooit te weten mocht komen.

Ze reed de Ringweg op.

Het ochtendverkeer was op gang gekomen. Mensen die naar hun werk reden. Vrachtwagens, sommige met een buitenlandse nummerplaat, die nog een heel eind te rijden hadden of na een lange reis eindelijk in Vrijborg aankwamen. Lieden met een gewone bestemming en gewone bedoelingen.

En ik, die net een man heb gedood, dacht Magdalena.

Heel efficiënt eigenlijk, met de techniek die Clive haar had geleerd. De hand van de aanvaller omdraaien, zodat die het mes liet vallen. Of die

aanvaller op het mes trekken, de zwaartekracht gebruikend.

In een reflex had ze het tweede gedaan.

Of was het geen reflex geweest? Had ze tijdens die ene seconde van aarzeling bij Bengt niet de *keuze* gemaakt hem te doen sterven?

Of tenminste te verwonden.

Om het even. Hij was dood. En ze hoorde naar de politie te gaan, maar had dus al besloten dat niet te doen, want waarom zouden ze haar geloven?

'Wat deed je met een vreemde, volwassen man in die kijkhut?'

'Hij was geen vreemde.'

'O, je kende hem dus goed?'

'Dat nu ook weer niet.'

'Maar je ging gewillig met hem mee.'

'Wat bedoelt u met gewillig?'

'Uit vrije wil. Of dwong hij je mee te gaan?'

'Nee, maar ...'

'Waren je ouders op de hoogte dat je met een veertiger omging?'

Magdalena kon zich dergelijk gesprek makkelijk inbeelden. En een goede advocaat van de tegenpartij, die haar als een immorele misdadigster zou afschilderen. Zeker als Bengt Paulssen de reputatie had van een deftige, rechtgeaarde burger.

Motief? Geen idee.

Moest dat er zijn?

Zinloos geweld bestond.

Dat had ze gezien bij de bende.

Als die er zin in had, ging ze zomaar iemand aftuigen en filmde het nog ook.

Het liefst kleurlingen of homo's, of gewoon lieden die er anders of kwetsbaar uitzagen.

Dan was het niet zo zinloos, herinnerde Magdalena zich. Dan was het pure haat.

Om die reden had ze de bende uiteindelijk verlaten. Ze besepte dat ze losers waren, die een slechte opvoeding hadden gehad. Of geen opvoeding, zoals zij zelf.

'Waren je ouders op de hoogte ...?'

Nee, natuurlijk niet.

Haar ouders leken er nauwelijks van op de hoogte dat ze een kind hadden.

Haar vader verloor zich in zijn werk, wat dat ook mocht inhouden. Hij was zakenman, maar in wat voor zaken, dat was Magdalena nog altijd niet duidelijk. Hij moest in elk geval vaak naar het buitenland en was meer niet dan wel thuis.

Thuis was een villa in een chique wijk van Vrijborg. Een rustige buurt waar de rijkere lieden van de stad woonden. Een villa met zwembad en tennisveld.

Thuis was waar haar moeder zich verveelde en whisky dronk. Wat ze ook vaak deed op de tennisclub, waar ze vermoedelijk een aanbieder of twee had.

Thuis was de plek waar Magdalena vaak alleen was en kon doen wat ze wilde, maar dat nooit echt gedaan had. Ze had het huis niet in brand gestoken. Geen wilde feestjes gepleegd. Geen drugs gebruikt. Geen porno gemaakt en via het internet de wereld in gestuurd.

Thuis was de plek waar ze ongestoord dood in haar kamer kon liggen, totdat de stank van haar lijk uiteindelijk zelfs tot het benevelde brein van haar moeder zou doordringen.

Ze reed de parking van het tankstation op. Er stond nog een andere auto en een vrachtwagen, waarvan de chauffeur in een bosje verderop stond te plassen. Ze parkeerde de Ranger op de plaats, waar ze een uur geleden met Bengt vertrokken was en dacht even na.

Ze moest de sleutels meenemen en weggooiden. Ze wist niet precies waarom, maar het moest erop lijken dat de chauffeur zijn auto verlaten

had of meegereden was met iemand anders en nog niet was teruggekeerd. Bengt zou uiteindelijk vermist worden.

Of misschien zou men hem al vinden, voor iemand hem miste.

Ze begon met een zakdoek het stuur schoon te vegen. Maar had dat wel zin? Wellicht waren er in de auto overal sporen van haar te vinden.

Haren. Huidschilfers. Vingerafdrukken. Ze had genoeg politiefilms gezien om te weten dat speurders met de nieuwste technieken niet veel nodig hadden om een verdachte te traceren.

Maar ze had geen strafblad.

In de tijd dat ze met Clives bende optrok, was ze geen enkele keer gearresteerd.

Haar gegevens zaten in geen enkele politiecomputer. En haar DNA zeker niet.

De politie mocht sporen van een onbekende vinden. Wat ze wellicht ook zouden doen in de kijkhut.

Ze moest er dus voor zorgen onbekend te blijven.

4/ oktober 2022, vrijdag 14

'Niels had geen vijanden,' zei Obe Henderson. 'Degenen die hem vermoord hebben, zijn uit het niets gekomen, kenden hem niet.'

Die hypothese leek ook Martin niet onzinnig.

Hij zat samen met Lin in de woonkamer van Obe en Anke, Niels Hendersons ouders.

Het was hun tweede bezoek aan het echtpaar, nadat ze de vorige avond het slechte nieuws hadden gebracht.

Obe had meermaals naar zijn kalende hoofd getast, alsof hij dat had willen openen voor het onvoorstelbare. Anke was gaan zitten om niet in te storten.

'Dat kan toch niet!' kwam enkele keren over hun lippen.

Psychologische begeleiding hadden ze voorlopig geweigerd.

Obe was zeventig, Anke achtenzestig. Beiden hadden voor De Noordlandse Spoorwegen gewerkt en waren sinds enkele jaren gepensioneerd. Ze woonden in een appartement in Nieuw Vrijborg, dat hun eigendom was.

Obe en Anke zaten naast elkaar op een bank. Martin en Lin zaten elk in een fauteuil. Ze hadden koffie gekregen, waar ze uit beleefdheid van genipt hadden.

'Hij ging wel vaker naar het stuwmeer bij Pelland,' zei Anke. 'Hij wandelde graag en was graag alleen.'

'Wanneer hadden jullie de laatste keer contact met hem?' vroeg Lin.

'Vorige week zaterdag is hij nog langsgekomen,' zei Obe. 'Hij kwam de meeste weekends wel even langs. Hij woonde hier per slot van rekening niet ver vandaan.'

'Wat niets wil zeggen, natuurlijk,' zei Anke. 'Hoeveel ouders liggen niet met hun kinderen overhoop en praten niet meer met ze?'

'Maar dat was niet zo bij jullie?' vroeg Martin.

'Nee,' zei Obe. 'Gelukkig niet. Natuurlijk hadden we wel eens woorden,

vader-zoon discussies, zoon die zijn eigen weg wil gaan, vader die bang is dat hij het verkeerde doet. Maar dat is uiteindelijk allemaal in orde gekomen.'

'Was er vorige zaterdag zo'n discussie?' vroeg Martin.

'Nee,' zei Anke. 'Absoluut niet. Niels was opgewekt. Alles in zijn leven leek goed te gaan. En dan gebeurt dit ...'

Anke verborg haar gezicht in haar handen. Obe legde een arm om haar schouders.

Toen ze zich hersteld hadden zei Obe:

'De brutaliteit waarmee hij is afgemaakt, begrijpen wij niet. Daar kan toch geen enkele reden voor zijn? Niels was de zachtaardigheid zelve.'

'Misschien juist daarom,' zei Martin. 'Misschien was zijn zachtaardigheid genoeg om zo tegen hem tekeer te gaan.'

'Maar wie doet zoiets?' zei Anke. 'Zo iemand moet toch niet normaal zijn?'

'Het is nog te vroeg om daarover conclusies te trekken,' zei Martin.

'Maar de daders waren waarschijnlijk met hun drieën. Dan zou het om drie psychisch gestoorden moeten gaan, die op een bepaald moment het pad van uw zoon hebben gekruist. Iets zou hen dan getriggerd moeten hebben om Niels naar Pelland te ontvoeren en daar geweld op hem te plegen. Misschien was het niet de bedoeling dat hij zou sterven.'

'Waaizin!' zei Obe.

Hij stond op. Liep om de bank heen. Martin zag woede en machteloosheid. Als hij en Lin er niet waren geweest, had Obe misschien iets aan stukken gegooid.

Hij ijsbeerde de frustratie van zich af en vroeg dan of Martin en Lin nog koffie wilden.

'Nee, dank u,' zei Martin.

'Ik heb ook nog,' zei Lin.

Hij probeert een normaal gesprek te voeren, dacht Martin. Zich normaal te gedragen, de controle te behouden over zijn verstand dat

niet bevatten kan wat er is gebeurd.

Obe ging weer zitten.

Als jullie ons geen antwoorden kunnen geven, wat doen jullie hier dan nog?

Die vraag meende Martin in Obes houding te kunnen lezen.

'Ik vrees dat ik u beiden nog het volgende moet vragen,' zei Martin.

'Waar was u in de nacht van maandag op dinsdag?'

'Thuis,' zei Obe. 'Zoals altijd. Wij gaan zelden uit, kijken meestal tv en gaan rond middernacht slapen. Als we hadden geweten ...'

'Maar dat konden we niet,' zei Anke. 'Het heeft geen zin zoiets te denken.'

Obes smartphone zoemde.

'Janice? Ja, het gaat wel. Ja, met mama ook. Je komt dus deze middag aan? Dat is goed.

Nee, nee, de politie is hier, daarom. Natuurlijk hebben ze veel vragen. Vervelend, maar dat moet nu eenmaal. Rij voorzichtig, schat. Tot straks.'

'Jullie dochter?' vroeg Martin.

'Ja,' zei Obe. 'Ze komt deze middag uit Nederland aan. Ze woont en werkt daar als ingenieur. Ze was altijd al de slimste van de twee.'

'Dat mag je niet zeggen!' zei Anke.

'Waarom niet? Ingenieursstudies zijn moeilijker dan talenstudies.

Maar dat wil niet zeggen dat ik minder van Niels hield ... hou.

Verdomme!'

'Janice is twee jaar jonger dan Niels?' vroeg Lin.

'Klopt,' zei Obe, met een ondertoon van: *wat doet dat ertoe?*

'Hoe was de relatie tussen Janice en Niels? Konden ze goed met elkaar opschieten?' vroeg Lin.

'Niet beter of slechter dan in een doorsnee broer-zuster relatie, veronderstel ik,' zei Obe, nu duidelijk met tegenzin.

'Er was geen vete tussen hen? Geen onopgelost conflict?'

'Nee! Absoluut niet! Zit u nu warempel te fantaseren dat Janice op de één of andere manier achter de moord op haar broer zit?'

'We proberen alleen maar een beeld van Niels' leven te krijgen,' sprong Martin zijn inspecteur bij. 'Daarvoor moeten we soms op het eerste gezicht vreemde vragen stellen.'

'Absurde vragen, bedoelt u! Ondertussen zijn Niels' moordenaars misschien al ver weg!'

'Wind je niet op, schat,' zei Anke. 'Dat is nergens goed voor. Kunnen we voor nu stoppen met dit verhoor, hoofdinspecteur?'

'Jazeker,' zei Martin.

Hij en Lin stonden op.

Obe bleef zitten, zijn hoofd in zijn handen. Anke begeleidde hen naar de deur.

'Niels was eigenlijk zijn lieveling,' zei ze. 'Maar dat heeft hij nooit willen toegeven.'

'Niels Henderson: de zachtaardige lieveling,' mompelde Martin, toen ze in zijn auto zaten.

Hij wachtte even om te vertrekken. Liet zijn woorden bezinken.

'Misschien had Obe ook wel een hekel aan die zachtaardigheid, net zoals Niels' moordenaars. Misschien schat Anke de gevoelens van haar man voor haar zoon verkeerd in.'

'Denk je dat echt?' vroeg Lin.

'Ik denk wat ik denk,' zei Martin. 'Maar of ik het zelf geloof, is een andere zaak. Dat weet je toch? Wat denk jij?'

'Ik kan me moeilijk een knokploeg inbeelden, door iemand van de familie ingehuurd, om Niels een lesje te leren, wat dan uit de hand gelopen is.'

'Maar dat doe je net wel,' zei Martin. 'Anders zou je het niet onder woorden kunnen brengen.'

'Ja, goed. Ik bedoel: het lijkt me onwaarschijnlijk.'

'Mij ook,' zei Martin. 'Maar het zou niet de eerste keer zijn dat we over onwaarschijnlijkheden struikelen, niet?'

Lin reageerde hier niet op. Ze leek met haar gedachten plots ergens anders.

'Hoe gaat het met je vader?' vroeg Martin.

'Hij trekt zich uit de slag,' zei Lin. 'Ik ben best trots op hem. Ik dacht eerlijk gezegd dat hij het niet zou redden, alleen.'

'En hoe gaat het met jou?'

'Ik ben in orde. Dank je.'

Lins moeder, Martha Simona, was bijna twee jaar geleden aan het coronavirus overleden. Martha had diabetes gehad, wat haar weerstand tegen de besmetting fataal had ondermijnd.

Lin was een week niet komen werken om de uitvaart te regelen, maar daarna was ze weer op post geweest, tegen het advies van de korpsarts in.

'Werken is voor mij *verwerken*,' had ze gezegd.

Dat had Martin gerespecteerd. Maar hij had ook aan zichzelf gedacht, acht jaar geleden, toen zijn vrouw, Sylvia Banning, aan kanker gestorven was. Ook hij was vrijwel meteen weer aan het werk gegaan en dat was, achteraf gezien, heel pijnlijk geweest en waarschijnlijk onverantwoord. Van de drugszaak die hij toen had opgelost, herinnerde hij zich nauwelijks nog iets. Van de eenzaamheid en de wanhoop in hun grote huis in de Groenwijk, des te meer. Gelukkig had Karin, hun dochter, hem opgevangen, ondanks haar eigen verdriet. Martin vroeg zich nog altijd af of hij haar hierdoor niet tekort had gedaan. Had hij niet sterk moeten zijn voor haar?

Maar het ging goed met Karin, op haar werk als biologe in de zoo van Vrijborg en als fotografe voor het natuurmagazine *Onze Aarde*. Ze was vorige week voor een reportage naar Zuid-Afrika vertrokken en had die morgen nog twee foto's uit een nationaal park naar zijn telefoon gestuurd: een indrukwekkende olifant, met gespreide oren en

vervaarlijke slagstanden en een al even indrukwekkende mannetjesleeuw. En een bericht: *'Nog veel mooier in het echt! Kus.'*

Wat een mooie dochter hadden hij en Sylvia gemaakt!

Wat een verschrikking moesten Obe en Anke nu doormaken.

Martin vervloekte even zijn altijd achterdochtige speurdersbrein. Maar hij had het meer dan eens meegemaakt dat zogenaamd rouwende familieleden schuldig waren aan de dood van zoon, dochter, neef, oom

...

'We moeten ook Janice Henderson verhoren,' zei Lin, die teveel bezorgdheid om haar ondraaglijk vond.

'Die was toch in Nederland, toen haar broer overleed?' vroeg Martin.

'Vanop afstand kan je ook schade aanrichten,' zei Lin.

'Nu heb je zelf vreemde gedachten,' zei Martin.

'Echt geloven doe ik ze ook niet, maar als we met het onwaarschijnlijke rekening willen houden, moeten we consequent zijn, niet?'

'Dat zal wel,' zei Martin.

'En je weet nooit wat ze over de familie Henderson kan onthullen,' zei Lin. 'Blijven we hier nog lang staan?'

Martin vertrok.

Terwijl hij zijn Volvo s60 met het verkeer liet meedrijven, dacht hij aan zijn moeder, die in Hawalt in de Alvent woonde en ook met dat smerige virus besmet was geweest. Maar Emma Larsson, de eeuwige taaie, had er nauwelijks iets van gevoeld.

'Een snotneus. Verder voel ik me prima. Zorg jij maar goed voor jezelf.'

Ook om de quarantaine had hij zich niet moeten bekommeren. Een zekere Alfred Dressler had het op zich genomen, Emma om de twee dagen van proviand te voorzien.

'Wie is Alfred Dressler?'

'Een vriend.'

'Hopelijk kan ik hem eens ontmoeten.'

'Daar heb je waarschijnlijk geen tijd voor.'

Zijn moeder had gelijk gehad.

Hij had Alfred Dressler nog niet ontmoet, omdat hij niet tot in Hawalt geraakte. Altijd kwam er iets tussen, meestal werk.

Nu weer deze zaak.

En dan ongetwijfeld weer een volgende.

Tot aan zijn pensioen of tot wanneer hij genoeg had van politiewerk.

Maar dat was nog lang niet zo.

5/ augustus 2009

Toen ze thuiskwam, sliep haar moeder nog.

Haar vader was enkele dagen naar Zweden voor werk.

Magdalena kon ongestoord een douche nemen en andere kleren aantrekken.

De bebloede trui moest weg, maar ze wist nog niet waar naartoe. Kon ze hem wassen, het bloed er nog af krijgen en met de andere kleren naar de kringloop doen? Of moest ze alles toch verbranden? Maar waar dan? In de tuin? Daar stond een ton waarin hun tuinman snoeiafval en bladeren verbrandde. Maar hoelang duurde het voor kleren helemaal opgebrand waren? En zou dat geen verdachte stank geven?

Voorlopig stopte ze de kleren in een plastic zak en verborg die onder een stapel dekens in de kleerkast op haar slaapkamer. Bettie, hun poetsvrouw, zou niet in de kast gaan rommelen, want dat mocht ze niet en ze was zeer plichtbewust.

Dan ging Magdalena op haar bed liggen. Ze sloot haar ogen. Zag Bengt op zich afkomen. Zag zijn maskergezicht en het mes. Voelde het gewicht van zijn dode lichaam. Probeerde nog iets anders te voelen. Schuld. Spijt. Verdriet. Woede. Maar voelde niets. Behalve het besef dat ze toch nog niet veel van het leven afwist.

Ze dacht aan toen ze Bengt voor het eerst ontmoet had.

Na een ruzie met haar moeder, was ze op haar Vespa weggereden om uit te waaien en tot rust te komen. Ze kon niet naar een vriend of vriendin, want die had ze niet. Met Clive en zijn bende had ze gebroken. Dus reed ze naar de parkeerplaats bij het verlaten tankstation, waar al meer dan een jaar een aankondiging stond van de bouw van een nieuwe zaak. Maar die werd steeds uitgesteld, omdat een natuurvereniging vond dat de plek een groene oase moest worden, naast de Ringweg. Ondertussen kwamen chauffeurs er uitrusten en picknicken. Voorlopig bleven druggebruikers of andere lieden met

clandestiene bedoelingen er weg. Camera's waren er weggehaald. Bengt Paulssen had naast zijn Ranger gestaan, naar de lucht turend door een verrekijker.

Magdalena was bij hem gestopt, had haar helm afgezet en hém bekeken. Hij had haar gehoord, maar was naar de hemel blijven kijken. Dus had Magdalena haar blik ook maar omhoog gericht en heel hoog een vogel zien cirkelen.

'Een buizerd,' zei Bengt. 'Op zoek naar prooi in de open vlakten naast de Ringweg. Je ziet ze tegenwoordig overal, tot zelfs in de stad.'

Dezelfde dag nog, was ze met hem meegereden naar het natuurgebied bij De Snelle Arm en voor het eerst de kijkhut ingegaan.

Bengts vriendelijkheid was echt geweest. Toch? Of had hij toen al een rol gespeeld? Het monster in zichzelf teruggedrongen? Hoe dachten verkrachters? Wat voelden ze?

Magdalena had al veel verhalen gehoord en gelezen, gezien op tv en kende de statistieken ook wel. Op school was een slachtoffer van verkrachting komen spreken. Haar boodschap was geweest om niet in angst te leven, maar toch voorzichtig te zijn. En als het ergste toch gebeurde, naar de politie te stappen.

Maar Bengt had haar nauwelijks kunnen aanraken.

Ze was snel geweest. En dodelijk. Voelde nu toch iets. Trots. Dat was ongehoord. Maar ze voelde het. Kracht ook. Meesterschap over haar lichaam, dat Bengt niet had kunnen beschadigen.

'Je bent dus verkracht?'

'Bijna verkracht. Ik heb hem de kans niet gegeven.'

'Je hebt hem meteen gedood?'

'Niet meteen, nee.'

'Maar hij stond toch op het punt geweld op je plegen?'

'Ja. Ik moest doen wat hij zei of ik zou er niet levend vanaf komen. Hij dreigde met het mes en toen...'

De politie zou vragen waar ze zich zo had leren verdedigen.

Als ze Clive en zijn bende zou vernoemen, zou ze haar geloofwaardigheid zeker kwijt zijn.

Voormalig bendelid vermoordt burger die zich over haar ontfermde.

Zou mooi in de kranten staan.

'We hebben geen schrammetje op je gevonden. Geen ene blauwe plek.'

'Nee, want ik heb het zover niet laten komen. Ik ...'

'Je hebt hem meteen neergestoken ...'

Dat ze uit een rijk gezin kwam, zou niet veel helpen.

Want het was ook een disfunctioneel gezin.

Een gezin dat alleen door gewoonte, gemak en geld bij elkaar werd gehouden.

Een psychiater zou haar onderzoeken en misschien haar geheime spelletjes ontdekken.

'Streng Moeder.'

'Streng Vader.'

'Streng Leraar.'

'Straf. Straf. Straf.'

In haar verbeelding kon ze niet genoeg gestraft worden, want hoe luidde het oude spreekwoord?

Wie de roede spaart haat zijn kind.

De psychiater zou misschien de schriften ontdekken, waarin ze tot voor kort elke dag tekende, met zwarte *Bic*.

Ze stond op, liep weer naar de kleerkast en haalde er de doos met schriftjes uit. Op elk schriftje stond een jaartal. Ze nam het laatste schriftje met 2008 op en opende het. Het was tot in de helft gevuld met grillige, bitsige tekeningen. Ze was ermee gestopt omdat er geen beelden meer van binnenin haar op het papier wilden komen. Alsof ze eindelijk leeg was geweest.

Maar nu broeide er weer iets.

Dankzij Bengt.

Ze nam een balpen uit de doos en liet met krachtige halen trots, kracht en macht op het papier los.

6/ oktober 2022, zaterdag 15

Martins team was verzameld in de vergaderzaal op de derde verdieping van de Kubus, het politiegebouw in Nieuw Vrijborg.

Het was vijftien oktober in de namiddag. Buiten zette de herfst haar eerste echte offensief in. De hemel was donker. Er was zelfs sneeuw mogelijk, had het weerbericht voorspeld.

Martin keek op zijn smartphone en las een bericht van Sybille Van Rijnsoever, een astronome, die hij drie jaar geleden via internetschaken had leren kennen. Hij was met haar in een soort vriendschap verwickeld, waarvan hij nog altijd niet wist welke kant ze opging.

'Ben je vanavond vrij?'

Hij antwoordde met wat stuntelig vingerwerk:

'Misschien. Iklaat stars iets weten.'

Hij zette het toestel op stil en richtte zich tot Hafida Mimoun, Lin Simona, Ilja Beck en Seppe Sandberg.

Ze zien er allemaal beter uit dan ik, flitste het door zijn hoofd, denkend aan een spiegelbeeld van zijn gezicht in één van de toiletten, tien minuten geleden. Vooral Hafida straalde en Martin vroeg zich af waarom.

'Goed ... Eelco is er nu vrij zeker van dat Niels Henderson door slagen en vooral schoppen om het leven is gekomen. Een schop op zijn keel en één tegen zijn achterhoofd hebben fatale bloedingen veroorzaakt.

Volgens Eelco zijn er geen andere wapens dan handen en voeten gebruikt. De aanvallers waren met drie. Dat wijzen de voetsporen op het strand uit.

De Forensische Dienst vond afdrukken van laarzen van het merk Strongstep, die door soldaten worden gedragen, maar ook populair zijn bij burgers. Onze collega-speurders konden ook de maten onderscheiden: 45, 44 en 39. De laatste maat zou die van een

vrouwenvoet kunnen zijn. Mogelijk zijn de daders dus twee mannen en een vrouw.

Merkwaardig is dat ze de mond van het slachtoffer volpropten met kiezelstenen, die ze van het strand hebben gehaald. De helft van de oevers van het stuwmeer bestaat uit kiezelstroken. Daarom was het ook niet makkelijk om de voetsporen te traceren naar de plek waar de daders uit hun auto zijn gestapt. Maar dat is de speurders toch gelukt. Op een parkeerplaats, ongeveer tweehonderd meter van de plaats delict zijn dezelfde laarsafdrukken gevonden, bij een bandenspoor van vermoedelijk een Ford Transit. Op de takken van een boom zat ook verf van dat type auto. Mijn vraag: wat is het motief voor deze moord?'

'Wraak,' probeerde Ilja.

'Wraak waarom?' vroeg Martin. 'Wat kan een leraar Noordlands-Engels gedaan hebben, om zo'n geweld uit te lokken?'

'Een conflict met een collega,' dacht Ilja luidop.

'Of met één van zijn leerlingen,' zei Seppe.

'Of met iemand van buiten zijn werkkring,' zei Lin. 'Iemand die hem zelfs niet kende, zoals zijn vader denkt.'

'Dat laat dus elke mogelijkheid open,' zei Martin. 'Ook dat er familieleden bij de schuldigen zijn. Al acht ik dat onwaarschijnlijk. Gisteravond hebben Lin en ik Janice Henderson verhoord en daaruit bleek niet dat zij betrokken kan zijn bij deze misdaad. Ze had al maanden geen contact meer met haar broer en leek echt geschokt door zijn dood.'

Seppe Sandberg trok een vragend gezicht.

'Maar,' was Martin hem voor, 'mocht daar reden toe zijn, zullen we haar bel –en mailgegevens opvragen en uitpluizen. Onze eerste aandacht moet volgens mij gaan naar zijn collega's op de Toekomstschool. We gaan die één voor één moeten verhoren en dat deels hier en op de school zelf doen. Van de directrice hebben we een personeelslijst gekregen, nietwaar Hafida?'